

Vrtec Antona Medveda Kamnik
Novi trg 26b
1241 Kamnik
telefon 01 830 33 30
telefaks 01 839 13 27
e-pošta: info@vrtec-kamnik.si
e-naslov: www.vrtec-kamnik.si

Gozdni vrtec

NOV DRUŽINSKI ČLAN

Predšolski otroci staršem večinoma še niso sposobni povedati, kaj pogrešajo, zato se odzivajo na vedenjski in čustveni ravni. Ljubosumje je običajno odraz otrokove stiske, je klic po pozornosti, zato ljubosumja ne smemo obravnavati kot neprimerno vedenje in ga morda celo kaznovati.

Prihod novega družinskega člana lahko v družino prinese veliko sprememb, pozornost družine se takrat preusmeri na skrb za novorojenca. Rojstvo za sorojenca pomeni manj pozornosti, zato lahko postanejo jezni, agresivni, lahko se zaprejo vase, postanejo ljubosumni, regresivni, kar pomeni, da ponovno zahtevajo stekleničko, pleničko, sesajo prst ... Odziv otroka na novorojenca je odvisen tudi od njegove osebnosti, starosti, vsekakor pa mu moramo omogočiti, da svoja čustva izrazi, da se o njih pogovarjamo na primeren, varen način in da se čuti sprejetega, ljubljenega.

Pri pripravi predšolskega otroka na novega družinskega člana sledimo otrokovim željam, kaj in koliko želijo vedeti oziroma koliko želijo biti vključeni v priprave. Otrok bo v nosečnosti prepoznal, da mamici raste trebuh, želel se ga bo dotikati – dovolite mu, da lahko tudi začuti, kako dojenček v trebuhu brca. Pripovedujmo mu, kje bo novorojenček spal, da mu bomo lahko peli, s pomočjo njegovega albuma mu lahko prikažemo, kako je videti novorojenček. Priporočljivo je, da obiščete prijatelje, ki imajo dojenčka, saj tako lahko vidi, kako novorojenčka pestujete. Pokažimo mu igračke za dojenčka, s katerimi se lahko tudi igra, sodeluje lahko pri odločanju glede dojenčkove sobice, igrač, pomaga pri urejanju dojenčkovih oblačil. Ob vsem tem je zelo pomembno, da mu sporočimo, da so dojenčki drobni, da moramo biti do njih nežni in jih ne smemo poškodovati.

Glede na višino nosečnosti, ko boste imele mamice manj energije in boste vse bolj osredotočene na porod, lahko otrok postane bolj razdražljiv, razvije določene strahove ali se pojavi regresija. Otrok potrebuje **ljubečo podporo, pohvalo, vaš čas in rutino**. Seznanite ga s tem, da boste odšli v porodnišnico in vas nekaj dni ne bo.

V nadaljevanju izpostavljam ključne predloge, kako omiliti stisko:

- V času pred rojstvom v družino **ne vpeljujte večjih sprememb** – selitev v novo sobo, v večjo posteljo, ne preganjajte s toaletnim treningom, ne zahtevajte, da se loči od tolažilnih predmetov ... (to lahko storite precej pred rojstvom novega člana, da se ne bo počutil odrinjenega). Z rojstvom novorojenca od starejšega ne smemo pričakovati prevelike neodvisnosti.
- Ne ustvarjajte napačnih pričakovanj – da se bo z novorojenčkom lahko igral; **realno** mu predstavite, da bo novorojenček sprva veliko spal, jokal, jedel, da ga bo treba previjati, podirati kupčke. Ko bo nekoliko starejši, pa se bo z njim lahko tudi igral.
- Povejte prednosti, ki jih ima starejši – vozi se lahko s kolesom, igra se s prijatelji, je sladoled.
- O dojenčku se pogovarjajte, povejte mu, da se bo dojenček od njega učil – ga opazoval.
- Novorojenček naj ne bo opravičilo, da ga sedaj zvečer ne morete nesti v posteljo.

- V porodnišnici ga pozdravite odprtih rok, dajte mu pozornost, preden mu predstavite dojenčka. Ob primernem trenutku mu mirno povejte, kako naj ravna z novorojenčkom, kako je lahko nežen.
- Tudi obiski naj bodo pozorni na starejšega sorojenca – najprej naj pozdravijo njega. Sorojenec ima lahko glavno vlogo pri pozdravljanju obiskovalcev, pokaže naj jim tudi dojenčka.
- Novorojenčku pripovedujte, kako čudovitega bratca ima. Če se nasmehne, klepeča, povejte, da se smeji njemu.
- Pokažite mu, da **dojenček ni vedno prvi** – enkrat počaka eden, drugič drugi. Ko se ukvarjate s starejšim, mu povejte, kaj sedaj potrebuje dojenček (menjavo pleničke), dodajte, da bo dojenček malo počakal, da dokončata z branjem zgodbe. Včasih pa je treba za novorojenčka poskrbeti tudi prej.
- Ob dojenju bo morda vedno želel biti poleg – povabite ga, naj takrat pripravi zgodnico, igračo ... Pohvalite ga, objemite ga, ko vam pomaga.
- Vsak od staršev naj vsak dan nekaj minut preživi in **posveti starejšemu** – otrok naj izbere aktivnost, igro, sprehod. Dati mu moramo občutek, da je za nas pomemben, mu izkazovati ljubezen.
- Poslušajte otroka, kako se počuti. Njegova **čustva sprejmite** – otroci lahko narišejo, kako se počutijo, renčijo lahko kot levi ... Starejši naj ima nekaj svojega prostora in igrač, ki mu jih ni treba deliti z dojenčkom. Triletnik bo opazil, da ko kriči on, ga boste opozorili, da ne bo zbudil dojenčka, če pa kriči novorojenček, ga boste vzeli k sebi in ga potolažili.
- Lahko ima posebne zadolžitve, da lahko **pomaga družini** in pri skrbi za dojenčka (sodeluje pri kopanju, oblačenju). Pokažite mu, kako dojenčka držimo, kako se z njim pogovarjamo, da mu damo lahko prst, ki ga stisne, pokažemo mu različne izraze na obrazu, ki jih dojenčki radi opazujejo ... Otroka ne smemo izključevati, da se ne bo počutil zapostavljenega. Kupite mu lahko dojenčka in voziček, da skupaj hodite na sprehod, ju umivate.

Otrok naj ve, da z rojstvom novorojenčka ni izgubil nobenega od staršev, da imata zanj še vedno čas in ga imata enako rada.

Česa ne smete:

- Odganjati otroka od novorojenčka in posvečati vsega časa le novorojenčku.
- Ko podamo kritiko, naj se ta nanaša na njegovo ravnanje, ne na osebnost.
- Imeti prevelikih pričakovanj, da bo povsem samostojen, če pred rojstvom še ni bil.
- Otrok med seboj ne smemo primerjati, saj to lahko vodi v občutke nesposobnosti, nezadovoljstva s samim seboj.

Pripravila:

Helena Hribar

Povzeto po:

- Dostopno na: www.babycenter.com/preparing-your-child-for-a-new-sibling, pridobljeno 16. 12. 2016.
- Dostopno na: www.parents.com/toddlers-preschoolers/development/friendship/adjusting-to-being-an-older-sibling, pridobljeno 16. 12. 2016.
- Dostopno na: www.med.umich.edu/yourchild/topics/newbaby.htm, pridobljeno 16. 12. 2016.
- Dodić, D. (2014). Tia dobi bratca Taia. Zgodba za otroke in praktičen vodnik za starše. Ljubljana: Corason.